

עלי מרפא
שערי הגלילין
יין הנגבי
למעשה
בני היכלא

- אמנות השטחה
- קירבה שמגלה מרחקים...
- נשמת רבינו חיה וקיימת
- דרבני של אברהם
- רלי"צ בנדר בשיבת מאקוב
- התורה הזמנית:
- איך חוזרים מביטול?
- ויהי אחרי האורות'
- האור הטמון ב'מאמר הסתום': איה
- זעקה מעומק החושך
- חינוך להתחדשות: המשך
- לימוד התורה בישוב הדעת
- תפילין: הלכות מצויות - א

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנוך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

הישועה מגיעה מרחוק!

התקווה כמעט נעלמת, ואז מגביה אברהם אבינו את עיניו ונותן את אותו מבט שכדאי לכולנו לקבל בירושה....

מושיען של ישראל והיא זו שצפתה במציאות העגומה שאינה מאפשרת לילד יהודי לחיות במצרים, וכשהישועה של כלל ישראל מוכנסת לתוך תיבה קטנה ומתרחקת על פני הנילוס, האחות הנביאה מביטה אחריה, 'ותצב אחותו מרחוק'.

זו חוויה תמידית בעבודת ה', ככל שהינך מתקרב אתה מגלה מה גדול הוא המרחק, ואם התרחקת תופתע לגלות עד כמה קרוב אליך ה'.

היכולת להביט רחוק היא כישרון יהודי הכרחי. נועדה לנו ישועה שלימה מאוד, וכדי להגיע אליה עלינו להניח לה גם כשהיא מתרחקת כביכול, המרחק לא גונז את התקווה הוא רק מלמד שהיעדר שלך הרבה יותר שלם, נצחי. אך יחד עם זאת מוכרחים גם למצוא את הישועה הקרובה, את הנס של היום. אנחנו חייבים לצפות גם לישועה הקטנה של היום הזה, וכך נוהג גם אברהם אבינו. ברגע האחרון מוחלף יצחק באייל, הוא ניצל והנה ישועה, וכבר אברהם אבינו כמו שמלמדים חז"ל, מהרהר למצוא לו שידוך הגון. ושוב מפציעה ישועה מיידית עם לידתה באותו היום של רבקה בת זוגו, אבל עדיין רחוקה הישועה יצחק בן שלושים ושבע והכלה בת יום אחד, הקרוב והרחוק משמשים לסירוגין, כל הזמן.

לרחוק ולקרוב

הקרבה והריחוק ניכרים גם ובעיקר בחיפוש אחרי ה', מצד אחד השי"ת קרוב אלינו קרבה עצומה מאידך הוא כל כך רחוק. זו חוויה תמידית בעבודת ה', ככל שהינך מתקרב אתה מגלה מה גדול הוא המרחק, ואם התרחקת תופתע לגלות עד כמה קרוב אליך ה'. אכן, כאשר מדובר בהתקרבות לה' מושיג קרבה וריחוק נמוגים בתוך תנועה אינסופית של קרוב-רחוק ורחוק-קרוב.

המציאות הזו ניכרת דווקא בחייהם של צדיקים גדולים, הם שנראה כאילו תמיד מרגישים קרובים, רק הם יודעים עד כמה אפשר להרגיש רחוק ובלתי ראוי, ועם זאת מתוך המרחק הזה הם זוכים להיות כל כך קרובים, דבוקים ומאוחדים עם ה'. 'שלום שלום לרחוק ולקרוב' - כך מנוסחת דרישת שלום אלוקית, עבודת ה' אמתית עושה שלום בין הקרוב לרחוק.

(ע"פ ליקו"ה י"ד, שילוח הקן ה')

מי אינו מוצא את עצמו מדי פעם מצפה לישועה, מייחל להצלחה? כל כך הרבה פעמים במהלך הציפייה היא מופיעה, הישועה, ונדמה כאילו היא כבר כאן בהישג יד, השמים מתבהרים והכל נראה מתגשם והולך לטובה, אבל באותה פתאומיות הישועה מתרחקת, כביכול מתרחקת, ושוב נמתחת דרך ארוכה עד הרפואה, עד הרווחה, עד ההצלחה.

לכל אחד יש ציפיות לישועה, אבל אחרי כל ישועה ממתניים שלבים נוספים שצריכים להסתדר. פתרנו בעיה אחת בסייעתא דשמיא וזה מוביל אותנו לעמדת המתנה מול דלת גורלית יותר. המסע הזה לא ייפסק כאן בעולם משום שהתכלית רחוקה ושלימה מאוד, כל ישועה מקרבת ובאותה מידה גם מרחקת משום שהיא מגלה לנו עד כמה צריכים עוד לבקש.

מתפללים על ילדים, והם יביאו איתם עוד סיבות רבות להתפלל ולבקש, שיגדלו כראוי ביראת שמים, שיצליחו, וכשהם גדלים הצורך להתפלל עליהם גדל גם כן, היום בו לא נזדקק עוד לישועות לא יחול בתקופת חייו.

מבט למרחק

יהודי צריך להתרגל להביט למרחוק, יחד עם זאת עליו ללמוד להשפיל מבט ולמצוא את כל הטובות שפזורות כבר עכשיו סביבו.

המבט המשולב הזה, לרחוק ולקרוב, מלווה את אברהם אבינו ע"ה לאורך כל הדרך. הישועות שהוא מייחל להן רחוקות מאוד, אברהם אבינו מצפה להעמיד עם שלם, הקדוש ברוך הוא הבטיח להרבות את זרעו ולתת לצאצאיו את הארץ, אבל בינתיים הוא מחכה לילד הראשון ממנו יתחיל עם ישראל.

ואחרי שיצחק נולד צריכים לגדל את הילד, וכשהוא גדל מגיע הציפוי להעלות אותו כקרוב על המזבח, וילכו שניהם יחדיו אברהם אבינו עם כל תקוותיו ותפילותיו ויצחק שבמקום להביא לעולם עם, יהיה לכאורה קרוב. ההליכה הזו עד לראש ההר ארוכה מאוד. וככל שעולים, התקווה הולכת ומתרחקת, כמעט נעלמת.

ואז מגביה אברהם אבינו את עיניו ונותן את אותו מבט שכדאי לכולנו להתאמן עליו 'וירא את המקום מרחוק', הישועה שנדמה היה שכבר באה מתרחקת? גם המבט של אברהם אבינו מתרחק והולך בעקבות ה' עד לאותו מקום עליו נאמר 'מרחוק ה' נראה לי'.

עם מבט דומה השתמשה גם מרים הנביאה אחות משה רבינו, היא זו שצפתה את הישועה בלידת

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

צריך להתייגע בעבודת ה' אבל מתוך חירות ושמחה!

יום ה' במדבר, תקצ"א

ידע בני חביבי, פי רבנו הקדוש והמלך והנביא זכר צדיק וקדוש לברכה ידע כל מה שיעבר עליך עד הסוף, וקבר הקדוים ופלאות נוראות למפתינו האנשות, על ידי כל התורות והמעשיות והשיחות וההתגלות שקראי בדעתנו.

חזק בני חזק, והעקר שתלך במה שפתיתי לך כבר, שובל עת תעשה עמך משוכח לגמרי, וזךה הצא לחרות בכל פעם מכל מיני גליות ושעבוד שפתחו על מוקף פאלו או חזים אוקף בידם חס ושלים.

ובאמת הבהיח חפשיית והמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו, והעקר לבלי להתחיל לחשב קבל, רק פאלו עתה נולדתי, ובאלו איך יודע כלל מה שיהיה ומה שיהיה, ובאותו השעה תשמח עצמך בכל מה שתוכל, הן הקדוה טובות וכו' כפי הן במלי דשמותא ובדיחוקא וכיוצא, ואם מתוך כך תוכל לחטף עצמך לתוך תורה ותפלה מה טוב, ואם לאו אך על פי כן תשמח בה' בתורתו ובצדיקיו האמתיים על פי הדרכים הנ"ל.

ותמתין עד בוא העת הטובה שתוכל לחטף טוב ואמת מה שתחטף בחסדו הגדול על ידי יגיעה קצת, פי בלא יגיעה כלל אי אפשר, פי אפשר היגיעה והתרחקא בעבודת ה' יתלוי לקבל ולהמשיך על עצמו יותר על ידי שמחה וחרות.

וידע מהו אי אפשר להאריך בסתב ומבטחני שתבין ממעמך איך להניס דברי אלה בלך באמן ושתשחם ותשמח עצמך ואחרים ותזכה לנים דברי אדוננו מורנו ורבנו זכרנו לברכה, וילך בדרכיו הקדושים למען ייטב לך לנצח.

דברי אביך נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחדש	לקוטי קמא	לקוטי הלכות ח"ג	משנה בורה ח"א	דף הומי מרים	ינו מוהר"ת
שבת	יח	ה.	רט	קמ.	יח	פח
א	יט	ה:	רסא	קמ:	יט	פט
ב	כ	ו.	רסב	קמא.	כ	צ
ג	כא	ו:	רסג	רמא:	כא	צא
ד	כב	ז.	רסד	קמב.	כב	צב
ה	כג	ז:	רסה	קמב:	כג	צג
ו	כד	ח.	רסו	קמג.	כד	צד

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא. סימן ס"ה

עיון

תנצל את האוצר

ברוך ה' בכל העולם כולו ישנם כיום אנשים שיש להם הרהורי תשובה מהספרים של רבי נתן, הוא הרי אמר שיש כבר הרבה אנשים בגן עדן באמצעות התפילות שלו.

היום הרי מדפיסים את הספרים בשפות שונות, באנגלית ובצרפתית ובשאר שפות, וזה הולך ומתפשט בעולם, זה הרי נורא! יהודי שעשה בחייו הקדושים כל כך הרבה בעלי תשובה, וגם עתה הוא עדיין עושה בעלי תשובה, זה הרי נורא.

אבל אנו צריכים לעשות את החשבון הנפש שלנו, תפילות קדושות כאלו שנעשו בימי המחלוקת והרדיפות, אין אנו רוצים חלילה ללמד חובה על יהודים, אבל הרי התיירו את דמו ממש, והוא היה יכול להציל את עצמו ולא רצה, רק תפילה, רק תפילה, שום דבר אחר לא, וא"כ צריכין אנו לחשב חשבוננו של עולם, אם יש לנו את התפילות הקדושות האלו, שנעשו עם כ"כ הרבה דמעות, ועם כ"כ הרבה רדיפות, אם יש לנו ליקוטי הלכות קדוש כזה ומכתבים כאלו, מדוע לא ננצל אותם כמו שצריך לנצל אותם?

אם כ"כ הרבה יהודים כבר נמצאים בגן עדן בגלל התפילות, נו, מה עושים אנחנו? מה עושים אנחנו? הרי יש לנו את התפילות, למה א"כ לא נבכה בהם? שנתחיל לדעת כיצד נעשו התפילות, כיצד נעשו הליקוטי הלכות, זה הרי אוצר נורא ונפלא הליקוטי הלכות הזה, כמה צריכים אנו להודות לה' שיש לנו כלי זיין כאלו.

אנו צריכים לעשות רק דבר אחד, הכל זיין נמצאים, התפילות נמצאים, אבל תפתחו אותם! הלקוטי הלכות נמצא, תפתח את הדפים! שהליקוטי הלכות לא ישאר סגור אצלך חלילה. המכתבים גם נמצאים, הכל נמצא, אבל דבר אחד רוצים מאיתנו, דבר קטן, תפתח אותם ותסתכל פנימה.

כל התלמידים של רבינו הק' הרי היו גדולים מאד, אבל בדבר זה היינו שהעניין של רבינו הוא נצחיות, וזה ענין שאין לו הפסק לעולם ועד, בזה היה רבי נתן חידוש יותר מכולם! רבי נתן קיבל מרבינו שענין רבינו אינו רק לדורו אלא נצחיות.

את זה אנחנו צריכים לשנן היטב, אותו רבי קדוש שהיה בימי רבי אותו, אותו רבי קדוש ממש יש גם לנו. בכל זה צריכין אנו להתחדש תמיד, לחזור לשנן, זה הרבי שלי, זה ה'חידר' שלי.

נצוד לשונך הלכות לשון הרע

אם יש לשומע תועלת בשמיעת לשון הרע מותר להקשיב ללשה"ר בתנאי:

א. שלא ישכיל את המדבר בדיבור לשה"ר, לכן יש להסביר למדבר כי יש לו תועלת מהלשון הרע, כדי שגם המדבר יכוון לתועלת, ואם אינו עושה כן, מכשיל את המדבר בלשה"ר ועובר על 'לפני עוור לא תתן מכשול'.

ב. אסור לשומע לקבל לשה"ר אם אין לו הוכחה מספקת כמו שיתבאר להלן, מותר לו רק לחשוש ללשה"ר, דהיינו לשמור את עצמו מהנזק העלול לבא אם הלשה"ר אמת, מבלי להוריד מערכו של זה שמדברים עליו, וכ"ש שלא לשנוא או להזיק לו או למנוע ממנו חסדים שכל ישראל חייבים זה לזה, כגון הלואה, צדקה, השבת אבדה וביקור חולים. כי יש ללמוד עליו זכות במחשבתו, ולהעמידו בחזקת כשרות. (קיצור הל' לשה"ר פ"ו סעיף ב)

ומאז נתפזרנו בלנו, ומאז אין יכולים עוד לעלות כל אחד ואחד למקומו לחדש בהו:

דברי ה'בעל תפילה' אחרי הרוח סערה. סיפורי מעשיות מעשה י"ב

חיים מחדש עם אברהם אבינו

לא נברא אלא בשבילי, נמצא שצריך אני תמיד לעיין בתיקון העולם ולהתפלל בעבורם, (ליקו"מ סי' ה').

ויא - נסתרות דרכי ה' איך השתלשלות נשמתו של דוד, הולדת משיח, והאופן בו יבוא הגאולה הוא דייקא על ידי המעשה של סודם, כאשר לוט נמלט משם.

ויא - מתחילת ספר בראשית עד מעשה אבימלך ושרה לא כתוב הלשון 'יתפלל', אך כיון שהתפלל אברהם, הותר הקשר הזה, היינו שנפתחו הקשרים הסתומים באברים של אבימלך (מ"ד בראשית נ"ב). והמפרשים מבארים (רד"ל, אמרי יושר) מדרש נפלא זה, שלא רק שנפתחו סתימת אברי אבימלך, אלא שנפתח דרך התפילה, כי עד אותו התפילה לא ידעו בעולם שאפשר להתפלל, והיה סתום דרך התפילה, ואברהם אבינו ע"ה התיר הקשר הזה שיתחילו כולם להתפלל.

ויא - פרשה זו מעוררת אותנו למסירות נפש, כמו בעקידת יצחק, לעקוד לקרבן לפני השי"ת את האהבה הגדולה ביותר של האדם. ובשעת נסיון לוקחים לאדם את כל המוח, ועל כן היה נחשב לנסיון גדול אף שאברהם שמע את הציווי מהשי"ת בעצמו.

ויא - פרשה זו מעוררת אותנו למסירות נפש של התבטלות להשי"ת, לא להרהר אחריו, שאף שהבטיח לו שמיצחק יהיה לו עוד זרע, בכל זאת השי"ת אומר לו לשחוט, הוא עושה רצון ה', (ליקו"ה מתנה ה').

ויא - אברהם אבינו יושב בפתח האוהל כחום היום, אפילו שהשמש מכה בחוזק על ראשו, ויצר בוער בחמימותו, הוא בכל אופן 'יושב' ומתעכב עד שיזכה להכנס אל תוך הקדושה, (ליקו"ה אישות ד').

ויא - אברהם אבינו הלך ופרסם בעולם את האמונה בדרך חדשה, כי אף שחיבר ספרים רבים על אמונה (חיי מוהר"ן שצ"ה), בכל זאת גייר גרים על ידי שהיה מכניס אורחים ומאכיל אותם ומלמד אותם לברך ברכת המזון, כי 'על ידי ברכת המזון נתוודע השי"ת בעולם' (ספר המידות - אכילה). כל אחד יכול לחזור בתשובה ולגיייר את המקומות הרחוקים שלו, על ידי התבוננות בתיבות של ברכת המזון שמברך בקול רם ובכוונה.

ויא - אברהם אבינו זכה לדרגא של 'כחום היום' שתהיה אכילתו בכיסופין והשתוקקות גדולה להשי"ת, בבחינת 'לחם הפנים' אשר באכילה כזו רואה את 'פני השם', שעל כן ה'לחם הפנים' היה 'לחם חם כביום הלקחו' - אכילה עם חמימות הלב של ברית קודש עם השי"ת, (ליקו"מ ל"א).

ויא - אברהם אבינו מתבשר בגזירת הפיכת סודם, והוא שכולו היה אהבה, נעמד להתפלל ולמצוא לימוד זכות על עיר זו שלא תיחרב, כי כשאדם שומע גזירה שיש בעולם, אל לו לחזק את הקטרוג בהיותו 'מבין' על מה ולמה בא להם כך, אלא יתפלל להמתיק הגזירה, כי 'כל העולם

הליכות

שיחות ומנהגים

משיח

קריאת ש"מ ב'מנהגים' וכל פיוצא, כי נ'ש"ר אצלם ה'דבר מ'ה זמן רב. מה שאין בן הקפשיים האפיקורסים ה'בעלי תאוות' יראו להם מופת אחר, ויתבטלו ת'ה' ל'מ' עם כל ה'מ'ותיהם ו'ת'יותיהם - 'מ'י' ד' ח'סידים ו'ע'ט א'נקומ'ען די ז'א'ך ש'וע'ה, מ'י' די פ'ר'יע ו'א'ס ע'ר א'ז א' בע'ל ת'א'ו'ה' נ'ק מ'ען ו'ע'ט ז'י נ'אר ו'י'ז'ן א'י'ן מ'ופ'ת ו'ע'ל'ן ז'י ש'ו'ן א'ו'ע'ק ו'וא'ר'פ'ן ז'י ע'ר'ע ז'א'כ'ן א'ון ז'י' ש'ו'ן צ'ו'ר'ק ע'ר'ע'ן'.

אמר פעם מוהר"ן: "מיון משיח איז שוין געקומען" - "המשיח שלי כבר בא". כאומר, ש'מ'צ'דו אין פ'ר ע'כ'ב מ'שי'ח, ומ'פ'ח'ת'ו מ'שי'ח כ'ב'ר ב'א:

מוהר"ן: "אפלו כ'פ'א'ר'ה' ב'ב'ין ה'ש'מ'ו'ת ה'א'ת'ר'ון ש'ל ה'א'ל'ף ה'ש'ט'י, ו'א'ר'א'ה ש'ה'א'ל'ה ע'ב'ו'ן מ'ת'מ'ה'מ'ה, א'ף ע'ל פ'י ב'ן א'מ'ו'נ'י ת'ה'י ת'ק'ה - 'ד' א'מ'ו'ה ו'ע'ט ז'י'ן ש'ט'א'ר'ק, ו'א'מ'ו'ן ב'א'מ'ו'ה ש'ל'מ'ה ב'ב'יא'ת ה'פ'ו'ש'י'ת'!"

(שיח שרפי קודש)

רבנו אומר: "אז משיח וועט אפגעבען דעם גאר וועלט, וועט ער ניט אויס שיסן קיין איין פילזוער" - "כ'ש'מ'שי'ח י'כ'ב'ו'ש א'ת כ'ל ה'ע'ל'ם כ'ל, א'ז'י ו'א' לא י'י'ר'ה ש'ום א'ב'ק ש'ר'פ'ה'".

רבנו הקדוש אומר: "משיח וועט האבן א גוט ארבעט אריין ג'רענגען און דער וועלט אריין, א ריינע שמונה עשרה" - "מ'שי'ח י'ה'י ע'ב'ד'ה ג'ד'ו'ל'ה ל'ה'כ'נ'י'ס ב'ת'ו'ך א'נ'ש'י ה'ע'ל'ם, ת'פ'ל'ת ש'מו'נ'ה ע'ש'ו'ר'ה ז'כ'ה'".

רבנו הקדוש אומר: "די עלטען פון משיח וועלן ניט זיין איי איי" - "ה'ר'י'י ש'ל מ'שי'ח לא י'ה'י' א'י' א'י' א'י'". כאומר, שלא י'ה'י' ת'ו'ק'א ב'ני ע'ל'ה' ג'ד'ו'ל'ים ב'מ'ע'ל'ה'.

רבנו הקדוש אומר: "משיח וועט האבן א שווערערע ארבעט מיט די חסידים, ווי מיט די פרייע" - "ל'מ'שי'ח י'ה'י ע'ב'ד'ה ק'ש'ה י'ת'ר ע'ם ה'ח'סיד'ים, מ'א'ש'ר י'ה'י'ה' לו ע'ם ה'ק'פ'ש'י'ם".

ה'ני' פ'י ע'ם ה'ח'סיד'ים י'ה'י'ה' לו ק'ש'ה ל'ה'כ'נ'י'ס א'צ'ל'ם ת'פ'ל'ה ז'מ'ו'ן

עשרה לבושים

בן חמש עשרה היה החסיד ר' לוי יצחק בנדר, כשנכנס בשערי ישיבת מאקוב המעטירה, ששמה הטוב הלך לפניו בכל רחבי פולין. היה זה בקיץ של שנת תרע"ג. העיירה מאקוב-מזובייצק הפולנית שבמחוז וורשה, שכנה במרחק קצר מעיר הולדתו גראדזיסק, ולמרות שבגראדזיסק היתה ישיבה חסידית, העדיפו הוריו לשלחו לישיבת מאקוב, שהיתה מהמובחרות שבפולין, והנהגו בה הנהגות קפדניות שהתאימו לבחורים בני עליה. סדרי

מרשים במיוחד. זמורתו האצילה כמו מוחו החריף כבשו את לבם של רבים וטובים מבני הישיבה שהתענגו על צוף אמריו ונהנו לשהות במחיצתו. לפני בואו בשערי הישיבה, בסוף החורף של השנה ההיא, תרע"ד, שהה ר' יצחק'ל באומן כחודש ימים בין חסידי ברסלב. בפרק זמן קצר זה קלט לתוך מוחו העילויי ולבו הצמא והמבקש את תורת ברסלב, ועתה עם בואו למאקוב הצית עד מהרה את שלהבת הקודש בקרב תלמידי הישיבה, עד שרוב התלמידים הושפעו ממנו, ורבים מהם, ביניהם ר' לוי יצחק, ר' ישראל כהן, ר' משה מטשנסטשוב ועוד, הפכו לחסידי ברסלב בלב ובנפש.

חלק מספרי רבי מרדכי יפה בעל ה'בושים'

בעת ההיא, על סף פרוץ מלחמת העולם הראשונה, הגיעו הורים רבים לישיבה כדי להשיב את בניהם הביתה. ביניהם היה גם אביו של ר' יצחק'ל. למראה האב נדהמו הבחורים; בעוד ר' יצחק'ל גבה קומה היה, בעל פנים עדינות ומאירות, היה אביו כעור מראה, עד שקשה היה להעלות על הדעת כי הלה אביו של יצחק'ל יפה התואר הוא. מרוב השתוממותו הפנה ר' לוי יצחק את התמיהה לר' יצחק'ל, והלה השיבו בסיפור נורא הקשור בכך:

"מצאצאי הגאון רבי מרדכי יפה בעל ה'בושים' אנכי. בצעירותו, כשעסק רבי מרדכי במסחר, נקלע פעם לאיזה בית ושם הזדמן לו ניסיון קשה, כשהבין שהוא בסכנה גדולה, נכנס לבית הכיסא ושם דחף את עצמו לתוך תעלת בוב שופכין, שהיתה רחבה ונמשכה עד אל מחוץ לעיר בשפת הנהר. באותה עת נשקפה לו סכנת טביעה, וזאת מלבד הצחנה והלכלוך הנורא שדבקו בו, עד שכל מלבושיו, עשרה במספר, נתנפנו. וידר זקני נדר לאלוקיו שאם יצילו ה' יתברך וישיאר בחיים, יחבר עשרה ספרים בשמות עשרה לבושים. ואמנם הוא ניצל בגשמיות וברוחניות וחיבר את ספרי ה'בושים' המפורסמים.

"לאחר אותו מעשה, כשהבין כי היופי החיצוני עלול לעמוד לאדם לרועץ, ביקש מה' שעשרה דורות אחריו יהיו כולם כעורים. ואמנם תפילתו התקבלה. אבי הוא הדור העשירי ממנו, ואני הדור האחד עשר", סיים ר' יצחק'ל את סיפורו הנורא.

(ע"פ הספרים: ימי שמואל, איש חסידיך)

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ס"ה מאמר י"ב

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

ועל ידי התחדשות התורה שזוכין על ידי הרשימו של הבטול פנ"ל, על ידי זה מקררין היסורין אחר כך, כי על ידי זה מכפין צמאון הנפש, כי הרגשת היסורין הוא בחינת צמאון הנפש, כי צמאון הוא על ידי מליחות, ומליחות הוא בחינת יסורין, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ה'): 'אמר ברית בלתי, ונאמר ברית ביסורין. כי הנפש היא בת השכל, כי עקר גדול הנפש, הוא על ידי השכל, שמגדלה ומתקנה, וכמו שכתוב (משלי ט'): 'גם בלא דעת נפש לא טוב'. וכשהשכל בשלמות, אזי הוא עושה פרות. אבל כשנפגם השכל, אזי הוא בחינת 'ארץ פרי למקחה' (תהלים ק"ז). והמליחות, הוא בחינת היסורין שמוגישים, על ידי שאין השכל בשלמות פנ"ל, והוא בחינת צמאון הנפש פנ"ל. ועל ידי ההתחדשות התורה הנ"ל על ידי זה מקררין היסורין, ומכבין הצמאון, בבחינות (ישעיה נ"ה): 'היו כל צמא לכו למים'. וזה בחינות (תהלים צ"ד): 'אשרי הגבר אשר תישרנו יח ומתורתך תלמדנו', כי על ידי היסורין, זוכה להתחדשות התורה פנ"ל. וזה סימן שפעל על ידי היסורין וקבלם פראוי, כשזוכה אחר כך להודושו דאורייתא. שזה סימן שזכה לבחינות בטול אל התכלית על ידי היסורין, ועל ידי זה זכה להודושו דאורייתא, על ידי הרשימו פנ"ל:

והבעל השדה הנ"ל, כשעיניו מאירות, בבחינות 'שדה צופים'. אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד, אם הוא קרוב אל התכלית. וכשרואה באחד שרחוק מהתכלית, אזי אין תפלתו עדין בשלמות פראוי פנ"ל, כי אינו יכול לעשות אחד מכל התפלה. וכשעומד בסוף התבה, שזכה תחלת התבה, ואינו יכול לכלל תפלתו בבחינות אחד פנ"ל. והבעל השדה הנ"ל, מסתכל בו, ומביא אל התכלית, שהוא פלו אחד פנ"ל. ואזי יכול לעשות אחד מכל התפלה, ואף על פי שעומד בסוף התפלה, עדין הוא עומד בתחלת התבה של תחלת התפלה פנ"ל:

וזה בחינות (שפת ק"ד): 'מנצפ"ך צופים אמרו, ומסיק שם, שהצופים תקנו, הי בתחלת תבה והי בסוף תבה. צופים, זה בחינות הבעל השדה, כשעיניו בבחינות שדה צופים פנ"ל. אזי יכול לתקן ולהסתכל על אותם שהם סמוכים אל התכלית, וכשעומדים בסוף התפלה עדין הם בתחלת התבה פנ"ל. ועל אותם שהם רחוקים מהתכלית, והם בבחינות סוף תבה. כי כשהם בסוף התבה, הם בסוף התבה ממש פנ"ל. והצופים מתקנים אותם, ומביאים אותם אל התכלית פנ"ל. וזה בחינות 'שכחום וחזרו ויסדום', הינו שמחמת שהם רחוקים מהתכלית, שכחו תחלת התבה, כי אינם כוללים תפלתם בבחינת אחד פנ"ל, וחזרו ויסדום ותקנו אותם, שיהיה פלו אחד פנ"ל:

הביטול והחזרה מהביטול

רבינו ממשך ומבאר כאן את סדר החזרה מהביטול, כי בעת הביטול מתבטלים כל היסורים, ואדם זוכה להארה שהיא למעלה ממדרגתו, [שהיא בחינת הארת העדן]. שעי"ז זוכה לטעום את מתוקות הביטול והידיעה שנאמת אין שום רע בעולם, וכל מה שנעשה בעולם, הכל הוא תכלית הטוב. גם כל הייסורים והתגברות הדינים והסטרא אחרא, אבל אי אפשר לחיות עם האהרה הזו כל הזמן, כי עי"ז יצא מגדר אנושי, ורצון השי"ת הוא שנהיה בעולם הזה דייקא, בבחינת השכל האנושי, שהוא דייקא בתוך המציאות של הבלבולים והייסורים והמניעות והדינים, ולשם דייקא נמשך את הארת התכלית. וממשיך רבינו לכאן שכשאדם חוזר מהביטול, ייתכן שדייקא אז יתגבר הייסורים והדינים ביותר מחמת שרואים שהם הולכים להתבטל, ולזה צריך התחדשות התורה שעי"ז ניצל מהייסורין, ע"י אור השכל דקדושה

לחידוד

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

היכן בליקוטי מוהר"ן מופיע 'דבר צחות'?

תשובה לחידה הקודמת: מה עושה השי"ת כשהוא אוהב את אחד, וחפץ להאיר לו פניו? שולח לו מתנה. עני, שיזכה בו במצוות צדקה, וכן הוא זוכה לאור הפנים. ליקוטי הלכות. השמנת הבוקר ד טו

הזוכה: ליבל גוטמן, ירושלים
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

שנמשך מהרשימו של הביטול שע"ז מתבטלים הייסורים.

גידול הנפש ע"י השכל

ובדברי רבינו כאן מבואר באר היטב, מהו עיקר העבודה והתיקון של האילנות שבגן, והיינו שהעיקר הוא "לגדל" את הנפש [בחינת גידול האילנות, שעיקר תיקונם הוא זה בעצמו "שיגדלו"]. ועיקר גידול הנפש הוא ע"י ה"שכל" שמגדלה ומתקנה, וכשהשכל מתוקן בשלימות, אזי הוא "עושה פירות", שזהו שלימות התיקון של האילנות שבגן, כשזוכים לעשות פירות, וכאן הדברים מפורשים ומבוארים שהפירות האלו הם כשהשכל מגדל ומתקן את הנפש.

השכל הזה נמשך בעת הביטול

ומתוך כללות העניין מובן ומתבאר שהשכל הזה היינו השכל של הארת התכלית באופן שהוא נכנס לתוך כלים, היינו שאדם יכול לחיות עם זה גם בחיי היום יום ולא רק כשהוא במצב של ביטול אל התכלית.

ואמנם שני הדברים מוכרחים ומשלימים זה את זה, היינו מצד אחד הביטול אל התכלית באופן שאדם עולה למעלה ממדרגתו וזוכה להארה בנשמתו לקבל הרגשה בנעימות התכלית שהוא כולו טוב כולו אחד, ולידע ולהבין שבאמת אין שום מציאות עצמית בעולם הזה, ומצד שני המשכת הארת השכל הזה לתוך כלים כשהוא במדרגתו האמיתית, ושני הדברים מוכרחים ומשלימים זה את זה, כי השכל הזה הוא באמת דבר שהוא למעלה מהשגת שכל האנושי, והוא נמשך מהארת העדן שהיא באמת למעלה מכל הנהגת הטבע [גם הטבע הרוחני, שהוא סדר העבודה בחיי היום יום]. ולולא הארה זו אין דרך ליכות לשכל הזה באופן שיוכל להכניסו לתוך כלים בחיי היום יום, ולכן מוכרח הביטול הזה.

כשממשיך את השכל לתוך כלים זהו עיקר גידול הנפש עד שעושה פירות

אבל זהו רק שורש השכל הזה, אבל אין זה עיקר העבודה בפועל, כי בזמן שמאיר ההארה הזו, יש כאן ביטול הבחירה בבחינה מסויימת, ולכן אי אפשר שימשך דבר זה כל הזמן, כי רצון השי"ת שיהיה בחירה בעולם, שע"ז הוא עיקר התיקון, ולכן עיקר עבודתנו הוא דייקא בעת השוב, בעת שחוזרים מהביטול, שזהו הזמן הרגיל של האדם במשך ימי חייו, אבל כפי שמתבאר כאן, עיקר העבודה בעת הבחירה, היא זה עצמו, להמשיך את הרשימו מבחינת הארת הביטול לתוך כלי המת, היינו מחשבות פשוטות כשאדם במצב החיים הפשוט, וכל מחשבה כזו על התכלית, היא הארת השכל וזה מגדל את הנפש [שהיא העשבים והאילנות שבגן], וככל שמתווסף בנשמה עוד נקודה של שכל כזה ועוד נקודה של שכל, כך היא גדלה והולכת, ובגידול הזה תלוי ועומד תיקון כל השדה כולה שהוא תיקון כל העולמות, וכשזוכה לנקודה של שכל שכבר מונחת בשכלו באופן שהוא כבר מסתכל כך על מציאות העולם הזה, עד שמתבטל אצלו בדרגה מסויימת בחינת "חיזו דהאי עלמא", וכבר מסתכל על זה בבחינת הסתכלות של התכלית ושל עלמא דאתי, [בבחינת שכל הנקנה המובא בס"י בה], זהו "פרי" של האילן.

ואמנם בעניין הביטול והמשכת השכל יש אלפים ורבות מדרגות, אבל כל אחד מהנשמות שבשדה זוכה לפי מדרגתו לבחינת הביטול, ועיקר ההארה נמשכת עלינו ע"י בעל השדה שקיבל על עצמו ייסורים נוראים עד שזוכה לתכלית תכלית הביטול, וע"ז הכין כלים שיוכל להאיר גם לנו מהארת הביטול הזאת, לפעמים הוא בעת ההתבודדות, ולפעמים בתיבות התפילה שמתעורר לבו למעלה ממדרגתו [כמו שמבואר בליקו"מ סוף סי' ד' וכמבואר בליקו"ה כמה פעמים שעניין זה שייך לעניין הביטול המבואר במאמר זה], ולפעמים בעת לימוד ספרי רבינו או ליקוטי הלכות וכיוצא בזה, אבל עיקר העבודה הוא לקחת נקודה של שכל ולהכניסו לתוך כלים באופן שישנה אצל האדם את ההתסכלות על חיזו דהאי עלמא, ויסתכל על זה בשכל דקדושה, וכך יזכה שנפשו תגדל עד שיעשה פירות.

ולשבוט מטוב ד', "כולם ישבעו ויתענגו" "שבעינו מטובך" "שבעינו בבוקר חסדיך" (וע"ז נזכר לרנן ולשמוח בכל ימינו) והיצר מנסה תמיד לקחת ענין זה מהאדם, ולפעמים אפילו באמתלאות דקדושה שטוען שהרי צריך להתקדם ולסוף לד' ואיך אתה נשאר על מדרגתך, אך רבינו מלמדינו שאמת שצריך ללכת הלאה בדיבורי התפילה, אך א"א לעשות זאת לפני שעושים את ה"השמע לאזניך" תשתה מן המים שהמשכת-הם יתנו לך כח להכיר את ד' בכל מקום שתצדע.

במישור הכללי, עבר עליך שבת טובה, תפילה בדיקות, איזה השגחה פרטית, התגברות שזכית, תשמיע לאוזניך-תעמוד ותודה לד' בסוף היום ואל תתן להפץ לחלוף לך במהירות מול העיניים באופן שלא תראהו בכלל, וכן תזכה להתחדשות התורה ולנצור את אור הרשימו. א. ליכטמן בית שמש

שאז האדם יודע להיכן לכוון עינו להשגת הביטול הבא, וזכרון הרשימה בא לאדם ע"י שעושה את פעולת "השמע לאוזניך מה שפיך מדבר" כלומר אחר שעשית פעולת השתוקקות וכלי לאור ד' שזה תיבת התפילה שעולה מעלה מעלה, ואז היא זוכה להתמלא באור ד', וכעת התפקיד שלך זה להשמיע את האור הזה לאוזניים ולא לברוח לצימאון הבא, אלא להרוות את נפשך.

ואזי האדם זוכה שילפף אותו היופי וזי האור העליון ויחבק אותו, וילוה אותו אל התיבה והעבודה הבאה שעושה בעולם, ואזי זוכה לעשות אחד מכל חיי-כלומר שזוכה לשכל מקום שהולך זוכה שיהיו חקוקים בליבו כל המפגשים שלו עם הקב"ה שהרוו את צמאונו, וכך כשצויד למקומות חדשים יודע להשיג בכל מקום את אור ד', ולהתבטל ולהיות קרוב לתכלית.

בתפילה אנו מתפללים לא מעט על עניין זה- שזוכה לרוות

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום.

רבינו בתורה ס"ה מדבר על כך שהצדיק משקה את האילנות ומגדלם, וצריך להמשיך מים מהעדן להשקות את הגן, ולהרוות את הצימאון, שהייסורים זה צימאון הנפש, וזה פירות מלוחים-"ארץ פרי למליחה".

וצריך שיהיה פירות מתוקים- שיהיה את צמאונו, וכך פירותיו יהיו מתוקים.

ובהתבוננות פנימה רבינו מלמדינו דרך ועצה מרכזית מאוד בעבודת ד'.

ישנם הרבה שתמיד חיים בכיסופים והשתוקקות להקב"ה, ועל אף שמעלת הכיסופים והציפיה היא עצומה, אעפ"כ ישנו חיסרון גדול כשהאדם אינו יודע להרוות את צמאונו.

ומוהר"ן (ערבית ד') אומר שכל הכח להשיג את אור הביטול והתכלית מגיע, מהזיכרון של הרשימו של הביטול הקודם,

טעם גן עדן

כשהאור חולף

מה לעשות כאשר האור חולף? [עפ"י תורה ס"ה]

א] כל יהודי יש לו כמה רגעים בהם הוא זוכה לאיזה התלהבות והתעוררות גדול להשי"ת, כל אחד לפי בחינתו ומעלתו, כל פעם סוג אחר של התעוררות, אשר באותו רגע הוא מתעלה מעל המחשבה הרגילה שלו, ובבחינה מסויימת אפשר לקרוא לזה שהוא יוצא מעצמו.

וצריך לדעת שהאור הזה הוא הארה שהשי"ת פותח לו מלמעלה כל אחד לפי ענינו, אך לאחר זמן האור נסגר, ועתה צריך לדאות איך להמשיך 'רשימו' של אותו האור. אך הקושי של האדם הוא, שרוצה לחיות כך כל הזמן, ואינו מוכן להכיר באמת הפשוטה הזו שכעת נגמר האור הזה.

ב] והוא כעין מה שכותב ר' נתן בענין שצריך לעשות הבדלה במוצאי שבת, אף שלכאורה יש ענין להמשיך את קדושת שבת לכל ששת ימי החול, והיה אפשר לומר שאין צריך לעשות הבדלה כדי שיהיה שבת כל השבוע, אך הדבר פשוט שאי אפשר להמשיך את קדושת השבת לימי החול, רק באופן כזה שעושה הבדלה ומכריז ואומר 'עד כאן תחום שבת', וכעת נגמר השבת, ועתה רק אזכיר לעצמי כמה רישומים מהשבת, ובכח אותם

ג] וכמו כן בכל פעם שמאיר לאדם איזה אור, הוא צריך להכיר בכך שנגמר האור של הדביקות, ועכשו העבודה להמשיך רשימו מאותו האור, ומהו אותו רשימו? לזאת אומר רבי"ז "שצריך להמשיך רשימו על ידי חידושי תורה.

והיינו חידושי תורה שיש בהם עצות ודרכי עבודה אשר יש בכוחם להחזיק את האדם גם כאשר חוזר אל היסורים ואל הרגשת הבלי העולם הזה.

ד] אך צריך להיות מוכן לכך להסכים שנגמר האור, ועתה מלבישים האור בתוך דברי תורה. כי המח לא יכול להחזיק אור בעלמא, רק כאשר האור מולבש על פסוקים ומאמרי חז"ל וכיוצא, כמו שהצדיקים מלבישים השגות על דברי תורה, כך שאפשר על ידי הדברי תורה להחזיק בראש איזה דבר חיזוק וכדומה אף שבפועל הוא סובל יסורים ומרגיש את העוה"ז.

ואיה השה לעולה

להתדבק בו ולשוב בתשובה שלמה, אך כשמתחיל להסתכל על עצמו ועל ריחוקו מהשי"ת הרי הוא רואה את מקומו ורואה שהוא רחוק עד מאד מהשי"ת. הרגשת ריחוק זו אינה נותנת לו לשוב אליו ית', ומונעת ממנו כל נסיון של תשובה 'שהרי אני כל כך רחוק ממנו ואיך אוכל לחזור אליו, ממקומי זה'.

אך מבאר רבינו (לקו"מ שם) כי בכך מאמר זה, מאמר ה'בראשית' יכול אף אדם זה לגלות את השי"ת הנמצא אתו עמו ואצלו, אמנם כבוד השי"ת לא יכול להגלות שם בלבדו הרגיל ובדרכים אותם סלל בתורתו הק', בתר"ג מצוותיו ובחוקיו ומשפטיו הרגילים שכן אז הוא התנהג באופן שלפי אותם מצוות הרי הוא התרחק לגמרי מהשי"ת, אך במאמר זה מתגלה השי"ת בלבושים שונים לגמרי לבושים בהם יוכל כל אדם בכל מצב שהוא לחזור להשי"ת.

סוד מאמר זה אי אפשר להבינו כלל איך השי"ת מתגלה במקומות הנמוכים שבבריאה, במקומות המוסתרים, בדברים שהם היפך רצונו לגמרי איך משם מתגלה כבודו, וכסוים לשונו של רבינו שם "ודבר זה אי אפשר להבין, ואסור להרהר בזה כלל".

אחר שימצא את השי"ת במאמר הסתום, במאמר בו הוא לא מתגלה בתוך כלים וצמצומים של התורה והמצוות יוכל לחזור אליו לגמרי לגילוי הכבוד שהוא בתוך התורה והמצוות, לחזור ולקיים את המצוות כראוי, שהם עיקר הדרך לדבקות בו ית'.

את סוד שאלה זו מבאר רבינו (לקו"מ ח"ב ס' יב) כי דרכים רבות לו להשי"ת לגילוי כבודו בבריאה, פעמים כבודו מתגלה באופן זה ופעמים באופן אחר כל גילוי הכבוד כולם מושרשים בעשרה מאמרות בהם ברא השי"ת את העולם (כמובא במסכת אבות ה, א).

אך בשונה מתשע מאמרים בהם התגלה כבוד השי"ת בצורה ברורה ומוגדרת כמאמר בתורה "ויאמר א' יהי אור", או "ויאמר א' יהי רקיע", הרי מאמר אחד הוא סתום ולא התפרש "בראשית ברא א' את השמים ואת הארץ" (כמבואר בר"ה לב, מגילה ה, א); מאמר זה לא נתכנה בשם "ויאמר", ואף התורה לא גילתה מה ברא בו. מאמר זה מכונה בלקוטי מוהר"ן (ח"ב ס' יב) מאמר סתום (עיי' מהרש"א ח"ב שבת קד. ועמק המלך שער א, פ"ב), ממאמר זה יונקים כל המוקומות במחוץ לקדושה מקום בו לא יכול להתגלות כבודו של מלך מלכי המלכים, כמאמר הנביא (ישעיה מב) "וכבודי לאחר לא אתן", אך גדול כוחו של מאמר זה שמגיע ומאיר עד למקומות המטונפים, בתי עבודה זרה ומדורי הקליפות היונקים ממאמר זה.

פעמים שהאדם נופל למקומות בהם נסתר ממנו כבוד השי"ת, מקומות שאינם בגבול הקדושה הוא נופל למעשים שאינם כראוי, מחשבות שאינם כראוי וכדו', בזמנים אלו הוא עוד מחפש ורוצה לחזור להשי"ת

עומק הפרשה

להעלות את החושך לעולה

ואיה השה לעולה:

עומק ענין העקידה מובא בזה"ק (וירא קיט: ויקרא יח.) ובכתבי האריז"ל (לקו"ת וירא ועוד) שהוא היה לכפות את הדין ולעקוד אותו וכך להמתיקו כראוי, יצחק אבינו שרשו בדינים וגבורות קשות, וכך עבד את בוראו במידת הגבורה והיראה, אבל למען הדורות הבאים היה צריך להמתיק גבורות אלו.

המתקת הגבורות צריכה להיעשות בדרך שעתידיה להמסר לישראל, והיא הקרבת קרבן עולה, קרבן זה סגולתו מיוחדת לבטל את הדינים והקליפות המתעוררות בכל יום מחדש, כי בכל יום נוצרת מדינים אלו קליפה נוראה הנקראת 'תולע' המאיימת לחרסם ולכלות את כל העולם, והעצה לכך היא קרבן עול'ת תמיד.

כדי להמתיק דינים אלו נצטווה אברהם אבינו להעלות את בנו לעולה תמימה על גבי המזבח, אברהם אבינו עמד כצור איתן בנסיון זה, וכשב רחמיו לעשות את רצון השי"ת, אך יצחק אבינו המתיק דין זה בדרך נעלמת ונסתרת מאד והיא דרך האיה, בשאלתו את אביו א"ה השה לעולה, רמז דרך אחרת עמוקה מני ים, והיא החיפוש אחר ההתקרבות להשי"ת מעומק הדינים.

כשמגבירים הדינים על אדם, הוא יורד לחושך ולהסתרה, דברים שלא שיער בדעתו שהם יהיו נסיונותיו קמים ועומדים למולו כחומות ברזל, קשיים רבים מתעוררים

לנגדו בעבודת ה', כל אלו קשיים שיצר לעצמו בעונותיו, והם נוטלים ממנו את הטעם בעבודת ה', את השמחה את התורה והתפילה, קשיים אלו מביאים בעקבותיהם נפילות נוספות וירידה אחר ירידה, עד שהוא עלול למצוא את עצמו בפי שאול.

כשהאדם מגיע לצב זה קשה לו מאד לחזור לקדושה ולעבודת ה', כי חומות אלו מתגברים עם הזמן, כל נפילה וירידה בונים חומה נוספת בינו לבין הקדושה.

אך יש עצה נוראה ופלאית לאותם זמנים, והיא האמונה התמימה שהשי"ת כאן - במקום זה בו הוא נמצא, וכאן יש לו דרך לחזור ולהתקרב להשי"ת, יחד עם אמונה זו עליו לצעוק ולהתחנן לה' א"ה, 'הלא אתה בוודאי כאן אתי עמי ואצלי, דברי הצדיקים שהודיעו לי שאתה אתי בכל מקום שהוא שרירים וקיימים בליבי, אנא הראה לי את הדרך איך למצוא אותך כאן, למצוא דרך בה אני יכול למצוא כעת דרך תשובה לחזור אליך, למצוא כעת נקודה של מצוה שאני יכול להאחז בה'.

כשהאדם זועק וצוקה זו באמונה פשוטה, הוא ממשיך אור נורא הנקרא א"ה, והוא אור ממדת הכתר היורד ונמשך לתוך כל חושך ואפילה, וכשנאחז בו ממתיק את הגזירה והדין, על ידו המתיק יצחק את דיניו והתעלה להיות עולה תמימה עוד בחייו, ועל ידו יכול כל אחד בכל מקום שהוא להמתיק כל חושך הגזירה ולהאחז בהשי"ת.

(ע"פ ליקו"ת יב, ליקו"ת תחומין ו, כח, תולעים ג ג)

חינוך להתחדשות - המשך

לאור התגובות הרבות נרחיב קצת את המאמר של שבוע שעבר בענין החינוך להתחדשות

בדרך כלל צורת החינוך והעמדת הכללים הוא לפי עיני ומשקפי המחנך, איך הוא רואה את העולם, ולפי צורת העבודה הפרטית שלו עם עצמו. שעל כן העיקר הוא דוגמא אישית, כי יותר ממה שהתלמיד מקבל מהדיבור הישיר, הוא מושפע מהניגון והרוח חיים של העומד על גביו.

וכבר כתבנו בעבר, שהשי"ת אינו תובע מאיתנו לחכות עם החינוך עד שנהיה אנו 'דוגמא' מושלמת, כי התלמיד מקבל בעיקר את הרוח והכיסופים של המחנך, ועל כן אפילו אם בפועל המחנך אינו מושלם, אך אם הוא שואף ומשתוקק לאיזה דבר טוב רציני, התלמיד יקבל את הערך ההוא, גם בלי שידברו עמו.

מדברי ר' נתן (ליקו"ה ברכת המזון ד') עולה, שעיקר הערך החינוכי שצריך להיות לכל אורך הדרך, בכל ערך חינוכי שאנו מנחלים, הוא החינוך ל'התחדשות'.

הוא ממש ההיפך מהחינוך שיש בעולם לחנך להיות 'מוצלח' ו'מושלם', כי אף שבוודאי צריך לחנך להיות עיקבי ורציני, ולהזהר מנפילות ודברים לא טובים, אך בכל זאת עיקר החינוך הוא לחנך לעשות נחת רוח לה', ועיקר הנחת רוח והשמחה שיש בעולמות העליונים הוא בכל פעם שיש בן חדש שמתקרב אליו מרחוק. ובכל מצוה ובכל דבר טוב, עיקר השמחה למעלה הוא מהחלק של ההתחדשות שיש באותה עבודה.

ודבר זה אי אפשר לחנך כלל, אם המחנך עצמו אינו 'דוגמא' אישית' בענין 'ההתחדשות' בעבודה הפרטית שלו. כי אם כל תפיסת העולם שלו, הוא 'מוצלחות' ללא שום ירידות, והוא מחשיב רק את ה'מוצלחים', אנשים שסדר יומם לא משתנה לעולם וכו', איך יוכל הוא לעורר נער שקצת יצא מהתלם לחזור על מקומו בקדושה, ואיך יוכל לחזק נער שבא לספר לפניו על ירידה וקושי מסויים. איך יוכל להכניס רוח חיים חדש בכל מועד ויומא דפגרא שמביא התחדשות בכנפיו.

ואפילו כלפי אותו נער מסודר ומוצלח שתמיד הולך בתלם, איך יוכל המחנך לעורר אותו להתחיל לחפש להתקדם יותר, לחפש ענינים פנימיים יותר בעבודת ה', דביקות וחיבור נפשי לתפילה ולהשגת מציאותו יתברך ועוד.

כי כל הכח של הצדיקים לחנך אותנו, לעורר אותנו תמיד לחיפוש פנימי יותר, לעולם לא לעמוד על מקומו, הן בשעת ירידה להתחדש, והן בשעת עלייה לחפש תענוגים חדשים בעבודת ה' של קרבת אלוקים, הוא רק מחמת שהם בעצמם חיים בעבודה של 'התחדשות' תמידית.

ועל כן כל מי שיד לו בחינוך, יש לו להכנס לעבודה הפרטית שלו באופן של התחדשות, וכך יוכל להרים את כל הנפשות התלוים בו, ובוודאי שיהיה גם לא ליכור לנער שום עוון מאתמול, ולפתחו לו תמיד פתח של התחדשות.

ואל יתייאש המחנך בראותו שאינו חי בעבודת ההתחדשות, כי גם בזה בעצמו אפשר להתחדש...

מתחדשים

◆ סיום ליקוטי מוהר"ן: בשורה טובה תדשן עצם: כמדוי שנה, גם השנה יתקיים א"ה מעמד סיום ליקוטי מוהר"ן המרכזי מטעם שיעורו הקבוע ב'עמוד היומי' של הרה"ח ר' אשר זעליג מרגליות שליט"א. המעמד יתקיים במוצאי שבת קודש זו - פרשת וירא, בהיכל בית המדרש הגדול דחסידי ברסלב "אנשי הצדיק", שכונת 'קנה בושם' בית שמש. נטילת ידיים בשעה 8:30. גדול יהיה המעמד לכבוד רבינו הק' ותורתו הק'!

◆ העמוד היומי: השיעור הנ"ל נמסר מדי יום בין מנחה למערבי, החל משקיעת החמה, ולמשך כחצי שעה. לשידור חי ב'קול הלשון': 0733211617

◆ התורה הזמנית: התחדש! שיעורו הקבוע של הרה"ח ר' ישראל מאיר גלינסקי שליט"א בתורה ס"ה, בהיכל ה'כולל הצות' בביתר עילית. השיעור מותקיים מדי ליל שישי, בשעה 3:00 לפנות בוקר. שמעו ותחי נפשכם!

◆ נחשף! מקום ציונו הקדוש של אחד המיוחד באנשי שלומינו מלפני עשרות שנים: "רבי אלתר בן ציון" (קרוסקופ) זצ"ל, מרביתו של החסיד ר' שמואל הורביץ זצ"ל. התמצאות להגעה לחלקת ציונו הק': בסמוך לחלקת הרבנים (בו טמון הגה"ח רבי אברהם שטרנהרץ זצ"ל) ממשיכים במעלה הכביש עד לגוש ב' חלקה ב', בצד ימין יש מציבה עם השם "מרת חוה רפאלה קרמר ע"ה", בשורת קבר זו, שלשה קברים לפני סוף השורה, מופיע קבר נמוך עם הכיתוב: "חסיד ברסלב, רבי אלתר בן ציון ב"ר מרדכי דוד קרוסקופ, נכד רבי עקיבא אייגר זצ"ל, נ. י"א חשון תשי"ד ת.נ.צ.ב.ה."

י"ר ע"י מנון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערטת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וְכָל אֶחָד כִּפִּי רְחוּקוֹ קִהְיָאָתָם כְּמוֹ כֵּן הוּא רְחוּק מִד' יִתְבַּרְךָ, וְכֵן לְהַפְּךָ כֹּל מִה שֶׁקְּרוֹב יוֹתֵר אֶל ה' יוֹתֵר אֶל הָאֱמֶת, כְּמוֹ כֵּן הוּא קְרוֹב יוֹתֵר אֶל ה' יִתְבַּרְךָ, אֲבָל אֱמֶת הָאֱמֶת אִי אֲפֻשֶׁר לְהַשִּׁיג בִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּחַרְדָּה הַנְּסִיזוֹנוֹת רַבִּים וְעִצּוֹמִים, כְּמוֹ שֶׁמְצִינֵנוּ בְּכָל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁלֹּא זָכוּ לְהַשִּׁיג הָאֱמֶת כִּי אִם עַל-יְדֵי נְסִיזוֹנוֹת רַבִּים. וְהִרְאִינוּ הִיא אֲבָרָה אֲבִינוּ שֶׁהִיא לֹו נְסִיזוֹנוֹת עֲצוֹמִים מְאֹד נֶגְדַּ כָּל הַעוֹלָם שֶׁהָיוּ מְלֵאִים שֶׁקָּרָו וְאִמְרוּ שֶׁאֲצֵלֶם הָאֱמֶת, עַד שֶׁאִמְרוּ עַל אֲבָרָה שֶׁהוּא מִיָּן וְכוּפֵר וְהַשְׁלִיכוּהוּ לְכַבֶּשֶׁן הָאֵשׁ וְדָפְפוּ אוֹתוֹ מְאֹד. וְהוּא עֵמֵד בְּכָל הַנְּסִיזוֹנוֹת וְעַל-יְדֵי-זֶה נִגְּהָ הָאֱמֶת כְּעוֹלָם, וְהוֹדִיעַ שֶׁיֵּשׁ אֱלֹקִים אֱמֶת שְׁלִיט וּמוֹשֵׁל וּמוֹשְׁגִית וְכוּ, וְכֵן כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁאֲחִרְיוּ: ליקוטי הלכות, ריבת ה', יח

יהלום
אמונה היא אחרית הימים,
פי עליה עומדים כל
המדות. פי האמונה היא
יסוד ושורש כל הקדשה:
ליקוטי עצות, אמת ואמונה י"ג

צריך האדם לראות שיהיה לו איזה לימוד אשר שם מנסה לטעום המתקנות שבתורה, כי יש נעימות בתורה, ואשרי הזוכה להרגיש אותה (ליקו"מ סי' ע"א תנינא). אלא שהאדם אינו מניח לעצמו למצוא זמן לטעום טעם בלימוד.

בפרט אצל בני הנעורים מצוי מאוד, שהם לומדים בבהלה לרוץ ולהספיק, ועל כן באמת הרבה פעמים מאבדים את החשק מחמת שלא התחברו בלימודם אל התורה. ואף אם היה להם הנאה, היה זה הנאה מעצם ההספק וההצלחה, אך לא היה להם חיבור פנימי, ואז תיכף מכסים את עצמם בתירוץ שיש כאלו שנולדו עם חשק בתורה ויש כאלו שאין להם את זה. והוא ממש טעות, כי כל אחד יש לו חלק בתורה, רק שצריך להתפלל לה' למצוא כל אחד את החלק שלו.

ולכן אף שבוודאי צריך להספיק, וכן בשיבה יש הספקים, אך כדאי גם לקבוע שיעור קבוע בו לומד בלי שום רצון להספיק, אלא זמן בו מנסה להבין ולהתחבר. איננו מדברים על עיונים עמוקים, אלא להתחבר לפשטות

השאלה והתירוץ של הגמרא, לנסות להנות.

◆ ◆ ◆
גם בגשמיות בתאוות העולם הזה, אדם שנמצא בבהלה אינו נהנה ממה שעושה, רוב בני אדם אינם נהנים מאכילתם, למרות שתאבים לאכול, ואולי דווקא משום כן, הם אוכלים בהלעטה, וכשעדיין האוכל בפיהם, כבר חושבים על הכפית הבא בתור, ואינם אוכלים ביישוב הדעת להנות מטעם האכילה.

על אחת כמה וכמה בתורה, האדם רץ מלימוד ללימוד, להספיק השיעורים שלו, שהוא בוודאי דבר טוב, אבל חוץ מכך יש לו לנסות לקבוע שיעור קבוע בו לומד סתם ללא שום הספק, אלא מתוך רצון ללמוד תורת ה', ולהתקדם כפי כוחו, לנסות להתחבר לטעם השכל האלוקי שיש בכל תיבה ותיבה, ואז יתכן מאוד שישגלה טעם חדש בתורה שממילא ישיפיע על כל שאר לימודיו - אבל ראשית כל חייב אמונה בעצמו שבוודאי יש טעם בתורה שהוא יכול לטעום. המשך בע"ה במאמר הבא

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיד בית שמש יצ"ו

הלכות המצויות בהנחת תפילין (א)

ברכות התורה
הואיל ונוהגים לומר בכריכת הרצועה על האצבע, 'וארשתך לי וכו' - יש להזהר לומר ברכות התורה קודם הנחת תפילין (החיד"א בעבודת הקדש, צפון שמיר ב'ו).

נגיעה במקומות במכוסים
א. יש להזהר שלא לגעת עם היד בזרוע במקום הנחת התפילין, ומי שנגע בזרוע - אזי לאחר הנחת השל ראש, נכון מאוד לרחוץ את הידים במים דוקא, ואין לסמוך על השפשוף היד בקיר או בבגד אלא רק כשאין להשיג מים (נחלקו הפוסקים אם נגיעה ברצועה לצורך התפילין מצוין נטילה, ראה דבריהם: במשנ"ב דרשו כו 2. הלכות יום ביום יא סז. ולענ"ד קשה להקל לכתחילה להתפלל בלא נטילת ידים. וכיון שבד"כ הוא הפסק גדול בין הנחת הש"י לש"ד, והרי י"א שא"צ ליטול, ע"כ כתבתי ליטול אחר הש"ד. ומש"כ במים דייקא, הוא כמ"ש בשו"ע צב ד, דלתפלה כשיש מים, אין לסמוך אשפשוף).

קשר הי"ד שיהיה צמוד לתפילין
יש להזהר שהקשר הסמוך ל'של יד' העשוי בצורת יו"ד, שיהיה צמוד לתפילין (שו"ע כו ב, ובמשנ"ב, שהזהר מחמיר מאוד בזה). ולכתחילה יש להקפיד שיהיה צמוד לקציצה, והיינו המקום שבו מונחים הפרשיות. ולפחות שיהיה צמוד ל'תורתא' (ראה: משנ"ב דרשו כו 10, תפלה למשה ו 2, שאין מוסכם היכן צריך להיות צמוד). ונכון מאוד להקפיד בזה גם כאשר הם מונחים בכיס התפילין (משנ"ב י בשם השע"ת, ע"פ הסוד).

זהירות שלא תתהפך הרצועה
א. יש להזהר שלא תתהפך הרצועה, והיינו שיהיה צד הלבן בחוץ והשחור בפנים. ועיקר הקפידיא היא רק על החלק הרצועה שמקפת את הראש, והחלק של הרצועה שכורכים על הזרוע פעם אחת לצורך ההידוק. אבל על שאר הרצועה שיוּרד מהראש וכן

זה לשון ספר מנוחה וקדושה (כפתיה, כבוד הספרים ט): ועוד נאצה גדולה, בשעת לבישת הטלית של מצוה וצריך להסיר הכובע מראשו, מניחו על ספר, ואף שכל השולחן פנוי לפניו, רק ספר אחד יש עליו, צרור רוח היצר שקרבו להושיט ידו להלך להניחו על הספר דוקא! זה דומה כלהכעיס וכו' אוי לעינים שכך רואות.